

عنوان مقاله:

بررسی سیر تحولات مداخله شهری در محدوده آبکوه مشهد

محل انتشار:

فصلنامه معماری سبز، دوره 5، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

حسن رضایی - استادیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

صمیمه فاضل مدنی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران

خلاصه مقاله:

محله قلعه آبکوه مشهد قبل از توسعه فیزیکی شهر، به صورت روستایی در فاصله 6 کیلومتری غرب آن قرار داشته که با انجام مطالعات طرح جامع شهر در سال 1346-49 و تصویب آن در سال 1351، اراضی بایر پیرامون آن در مسیر توسعه قرار گرفت. به دنبال آن طرح تفصیلی مجزایی برای اراضی بایر تهیه شد و در واقع محلات جدید شهر شامل شهر جدید و آبکوه به وجود آمدند. به منظور پیوند بافت قلعه آبکوه با نقشه جدید شهر، چگونگی توسعه به سمت این روستا در طرح تفصیلی مشخص گردید که در سال 1361-62 با اجرای بخشی از آن به منظور پیوند محله شهر جدید با محدوده مرکزی شهر مشهد، بافت قدیمی آن با احداث محور ارتباطی از همگسیخته شد و بافت به دو قسمت شمالی و جنوبی تقسیم شد که در طول زمان با تحولی عمده، به یک محور ارتباطی-اقتصادی پرتردد تبدیل شد؛ اما بعدازاین اقدام به دلایل اجتماعی، سیاسی و مدیریتی گوناگون سایر پیشنهادها طرح تفصیلی اجرا نشد و در نتیجه بافت قدیمی در شرایط نیمه اصلاحی سنتی و حالت روستایی خود باقی ماند که امروزه به یک محدوده ویژه در دل شهر مشهد تبدیل شده است. از نگاه نویسندگان با توجه به ویژگی های محله (آبکوه) بایستی نگاه متفاوت و منطبق با شرایط آنجا مدنظر قرار گیرد. با نگاهی به گذشته میتوان دریافت که استفاده از پیشنهادات کارشناسان مجرب و بومی حوزه شهرسازی، تطبیق راهبردهای اجرایی طرح با نیازهای واقعی شهروندان، بهره گیری مداوم از نظرات و مشارکت ساکنین از طریق مدیریت ویژه توسط مشاور متخصص مقیم از اصلی ترین عوامل در به انجام رساندن موفق طرح های توانمندسازی بافت های فرسوده در مشهد به خصوص محدوده آبکوه بوده و بایستی به طور مستمر مورد توجه دست اندرکاران امور شهر باشد. در این مقاله سعی شده با بررسی روند تحولات نحوه مداخلات شهری در محدوده آبکوه از گذشته تا اواسط دهه اخیر، ضمن اشاره به تفاوت ها و شباهت ها اصول مندرج در طرح های بالادستی به روش قیاسی-تحلیلی به مدلی ترکیبی و کارآمد اشاره شود.

کلمات کلیدی:

تحولات، مداخله شهری، آبکوه، مشهد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/991651>

